

توسعه دولت الکترونیک، از برنامه تا عمل

رویا رمضانی¹، صدیقه بالغی دماوندی²

1- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی کامپیوتر، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بابل

2- کارشناس اخلاق در پژوهش، معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی بابل

سابقه و هدف: یکی از مهم‌ترین مقولات در عصر فناوری اطلاعات و ارتباطات و ظهور شبکه جهانی وب، مساله دولت الکترونیک است. دولت الکترونیک به منظور فراهم کردن شرایطی است که خدمات دولت‌ها فراتر از مرزهای سازمانی و خدمات سنتی به صورت شبانه‌روزی و در تمام ایام هفته به شهروندان ارائه گردد. این امر در سال‌های اخیر به‌طور جدی در دستور کار دولت‌ها قرار گرفته است. مطالعه حاضر به منظور بررسی روند توسعه دولت الکترونیک در ایران انجام پذیرفت.

روش کار: مقاله حاضر از نوع مروری می‌باشد که در تابستان 1395 و با استفاده از موتورهای جستجوی Google Scholar، Google، Magiran و مقالاتی با کلید واژه‌های توسعه دولت الکترونیک، E-GOVERNANCE و E-GOVERNMENT انجام گرفت و داده‌های استخراج شده به صورت دستی طبقه‌بندی گردید.

یافته ها: نگاهی به تجربیات کشورهای عضو سازمان همکاری اقتصادی و توسعه (OECD) نشان می‌دهد که از مهم‌ترین دستاوردهای فناوری‌های نوین ارتباطی استفاده از آنها برای مهندسی مجدد معماری دولت و ترویج دولت باز و پاسخگو و کمک به جلوگیری از فساد اداری و مالی است. دولت الکترونیک امروزه به استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات به منظور بهبود کارایی، شفافیت اطلاعات و مقایسه پذیری مبادلات اطلاعاتی، پولی و اداری دولت با دولت (G2G)، بین دولت و کارمندان (G2E)، بین دولت و شهروندان (G2C) و بین دولت و بنگاه‌های اقتصادی (G2B) اطلاق می‌شود. در ایران به‌کارگیری و گسترش دولت الکترونیک به‌منظور انجام تغییرات در فرآیندهای دولتی نظیر: تمرکززدایی، بهبود بهره‌وری در دولت و دسترسی آنلاین به اطلاعات و خدمات صورت پذیرفت. ولی دولت الکترونیک در ایران از نظر ساختاری و اجرایی در سطح مطلوبی قرار ندارد. فقدان یک شبکه الکترونیکی مناسب بین سازمان‌ها، روش تصمیم‌گیری‌های از بالا به پایین، کمبود نیروی انسانی متخصص چه از لحاظ فنی و چه از نظر مدیریتی، همچنین به دلیل نو و بدیع بودن این موضوع یافتن نیروی مدیریتی باتجربه برای پیاده سازی دولت الکترونیک، از مشکلات موجود می‌باشند.

نتیجه گیری: نتایج مطالعه نشان داد علیرغم سرمایه‌گذاری‌های قابل توجه در توسعه دولت الکترونیک در ایران دستاوردهای مورد انتظار محقق نگردید، پیشنهاد می‌شود در هیات مدیران علاوه بر متخصصان IT از افرادی با تخصص‌های اقتصاد، مدیریت و ... نیز استفاده گردد. نظر به تشکیل کارگروه‌ها و جلسات توسعه دولت الکترونیک در سازمان‌های مختلف، گام اصلی بعدی به منظور عملی ساختن دولت الکترونیک در ایران، تنظیم یک برنامه همه‌جانبه، جذب افراد متخصصین و شایسته و همچنین پایش و ارزیابی مراحل انجام کار می‌باشد.

واژه های کلیدی: دولت الکترونیک، E-GOVERNANCE، E-GOVERNMENT، فناوری‌های نوین ارتباطی

